

«MOTTAKERNAVN»
«ADRESSE»
«POSTNR» «POSTSTED»

Saksbehandler Hilde Nystuen

Vår ref. 2024/160 432.3

Deres ref. «REF» Dato 09.09.2024

Sølen verneområdestyre - protokoll 06.09.2024 og 12.09.2024

Utvalg Sølen verneområdestyre
Møtested: Rendalstunet
Dato: 6. september 2024 – kl. 10.00-13.00

Dato: 12. september 2024 - teamsmøte

Fra verneområdestyret:

Navn	Representerer
Vegard Mømb	Rendalen kommune
Øyvind Nytrøen	Rendalen kommune
Inger Torun Klosbøle	Innlandet fylkeskommune

Fra administrasjonen:

Navn	Representerer
Hilde Nystuen	Verneområdeforvalter

Underskrift:

Vi bekrefter med våre underskrifter at innholdet i denne protokollen er i samsvar med det som ble vedtatt i møtet. Møteprotokollen ble bekreftet godkjent 12.09.2024.

Med hilsen

Hilde Nystuen
verneområdeforvalter

Godkjent elektronisk uten underskrift.

Dagsorden

Tid	
Kl. 10.00 – 12.30	Rendalstunet Vedtaksaker (formell sakliste), drøftings- og orienteringssaker Ove Holseng (fylkesarkeolog) blir med oss på siste del av møtet Lunsj
Kl. 13.00-16.00	Fagseminar - Veidekulturfestivalen

Ove Holseng fra Innlandet fylkeskommune deltok i siste del av styremøtet hvor vi blant annet drøftet forvaltning av kulturminner. Kulturminner og kulturmiljøer er en del av verneformålet i Sølen landskapsvernområde, samtidig som også fylkeskommunen er kulturminnemyndighet og har ansvar for forvaltning av kulturminner. Saker som omhandler kulturminner og kulturmiljøer innenfor verneområder og i kommunen ellers, blir sendt til kulturminnemyndigheten for uttalelse før sakene behandles. Kulturminner må være datert før 1537 for å være automatisk fredet og det er få veier som det er fattet vernevedtak for. Strenge kriterier, men det er mulig der hvor det f.eks. er tydelige hulveger. Det finnes midler å søke på for ivaretagelse og formidling av automatisk freda kulturminner; BARK midler som deles ut av Riksantikvaren. Ved merking av de gamle ferdselsveiene av kulturhistorisk verdi så er det viktig å ivareta den gamle merkingen og ikke sette nye merker på gamle varder.

Fagseminaret ble vellykket med rundt 30 fremmøtte.

Program:

Oppdagelse av nye kulturminner ved hjelp av LIDAR (optisk fjernmålingsteknikk). Bare i Rendalen er det i 2024 lagt til over 2000 nye kulturminner i databasen ASKELADDEN v/ Fylkesarkeolog Ove Holseng

Gamle ferdselsveier – spesielt de bygdenære. De siste par-tre årene er det merket opp og skiltet om lag 50 km med gamle ferdselsveier i utmarksbeite- og seterområder i Østlia/kjølen inn mot verneområdet. Frempek mot utflukt søndag 8. september v/Verneområdeforvalter Hilde Nystuen og Jan Risbakken

Bygningsvernråd giver – en tjeneste for deg? Anno Musea i Nord-Østerdalen har ansatt Staffan Andersson som bygningsvernråd giver for kommunene i Nord-Østerdal. Både private og offentlige bygningseiere kan få råd og veiledning dersom noe skal restaureres eller tas vare på v/Bygningsvernråd giver Staffan Andersson

Sakliste vedtaksmøte

ST-sak	Type sak	Arkivsak
28/2024	Godkjenning av møteinnkalling og sakliste	
29/2024	Referatsaker – delegerte saker	
	Vedtaksaker	
30/2024	Sølven verneområdestyre – høringsuttalelse – 2. gangs høring - kommuneplanens arealdel 2024 – 2034 – Rendalen kommune	2024/7361
	Drøftings- og orienteringssaker	
31/2024	Sølven verneområdestyre – høring – NOU 2024:10 – ny motorferdsellov – lov om motorferdsel i utmark og vassdrag - Klima – og miljødepartementet	2024/6403
32/2024	Orientering om status og økonomi på tiltak, prosjekter, planer og drift	2023/14370
33/2024	Eventuelt	

Kopi til:

Gro Hellum Lindstad

Britt Thorshaug Granrud

Oluf Maurud

SNO - Statens Naturoppsyn v/ Erik Ola Helstad

Statsforvalteren i Innlandet Hovedkontor

Postboks 987

2604

LILLEHAMMER

Mottakerliste:

IngerTorun Klosbøle

Vegard Mømb

Øyvind Nytrøen

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Sølen verneområdestyre	28/2024	06.09.2024

Godkjenning av møteinnkalling og sakliste

Innstilling til vedtak:

Møteinnkalling og sakliste godkjennes

Behandling:

Innstilling enstemmig godkjent

Vedtak:

Møteinnkalling og sakliste godkjennes

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Sølven verneområde	29/2024	06.09.2024

Referatsaker

Referat saker og delegerte saker i perioden 21.06.2024 – 29.08.2024

Innstilling til vedtak:

Sølven verneområde tar de refererte sakene og delegerte sakene til etterretning.

Behandling:

Det ble orientert og drøftet noen av de refererte/delegerte sakene.

Temaet gamle ferdselsveier er et sentralt tema i besøksstrategien og som det har blitt jobbet med over lengre tid. Under Veidekulturfestivalen de tre siste årene har det blitt arrangert tematurer på de gamle ferdselsveiene i regi Sølven verneområde og i år også som eget tema på fagdagen. Verneområdeforvalter har GPS registrert både den gamle kløvveien til Fiskevollen, den gamle bygdeveien mellom Lomnes og Femundsundet og seterveien mellom bygda og Skånborke. Gamle ferdselsveier kommer opp som eget tema som drøftes nærmere i neste styremøte.

Vedtak:

Sølven verneområde tar de refererte sakene og delegerte sakene til etterretning.

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Sølen verneområdestyre	30/2024	06.09.2024

Sølen verneområdestyre - høringsuttalelse - kommuneplanens arealdel - Rendalen kommune

Innstilling fra forvalter

Sølen verneområdestyre foreslår at vurderingen i saken sendes som høringsuttalelse på forslaget til kommuneplanens arealdel 2024 – 2034 – Rendalen kommune.

Behandling:

Innstilling enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Sølen verneområdestyre foreslår at vurderingen i saken sendes som høringsuttalelse på forslaget til kommuneplanens arealdel 2024 – 2034 – Rendalen kommune.

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Sølen verneområde	31/2024	06.09.2024

Sølen verneområde – høring – NOU 2024:10 – ny motorferdsellov – lov om motorferdsel i utmark og vassdrag - Klima – og miljødepartementet

Verneområdeforvalter gikk gjennom vedtak fra nasjonalparkstyret i Forolhogna og Femundsmarka som eksempel på høringsuttalelse til ny motorferdsellov. Innspill fra verneområdestyret på at det er viktig med samordning mellom kommunen og verneområdeforvaltningen vedrørende søknadsskjema og tidsrom dispensasjonene gjelder for. Verneområdeforvalter sender ut saksfremlegg i saken og styret drøfter den i teamsmøte i uke 37.

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Sølen verneområde	32/2024	06.09.2024

Orientering om status og økonomi på tiltak, prosjekter, planer og drift

Statsforvalteren i Innlandet – Enhetstur for virksomhetsområde naturmangfold og verneområder.

Verneområdeforvalter arrangerte enhetstur til Rendalen 2.-3. september med blant annet besøk til Fiskevollen og Jutulhogget.

Befaring Søndre Sølendalsveien

Verneområdeforvalter har vært på befaring på massetak langs Søndre Sølendalsveien sammen med veistyret. Her ble det sett på hvilke massetak som bør restaureres og revegeteres og hvor det er ønskelig å ta ut mer grus ved. Det lages en helhetlig uttaksplan for Åkråmyra massetak.

GPS merking av gamle bygdeveien

Verneområdeforvalter har GPS merket strekningen Sukkertoppen – Jota seter sammen med Jan Risbakken nå i slutten av august. Jan Risbakken fortalte om den gamle bygdeveien på fagdagen.

Slått av setertrøer

Det er slått med tohjuls slåmaskin på setertrøa i Åkrådalen og det skal slås ei setertrø i Horndalen i høst. Mer skjøtsel settes i gang i 2025.

Skiltplan Rendalstunet

Verneområdeforvalter har gjennomført en prosess for å lande skilting langs vei inn til Rendalstunet. Dette i samarbeid med Feste, Anno, fylkeskommunen og Rendalen kommune. Det foreligger nå et utkast som vil danne grunnlaget for en søknad til Statens vegvesen.

Arkivsaksnummer: 2024/6403-2

Saksbehandler: Hilde Nystuen

Dato: 10.09.2024

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Sølen verneområde	33/2024	12.09.2024

Sølen verneområde - høringsinnspill - NOU 2024:10 - ny motorferdsellov

Innstilling fra forvalter

Sølen verneområde gir følgende høringsinnspill til Motorferdsellovsutvalget sin utredning NOU 2024: 10 *Ny motorferdsellov – Lov om motorferdsel i utmark og vassdrag (motorferdselloven)*:

1. Verneområdestyret støtter utvalgets konklusjon om å videreføre dagens ordning hvor det kreves tillatelse etter begge regelverk for motorferdsel i verneområder (verneforskrift og motorferdsellov). For Sølen landskapsvernområde med tilliggende naturreservat, vil all motorferdsel starte på utsiden av verneområdene, og det vil derfor uansett være nødvendig med dispensasjonsbehandling både fra kommunen og verneområdestyret.
2. Behandlingen etter begge regelverk vil kreve god samhandling mellom kommunen og vernemyndigheten. Her vil en samordning av digitale løsninger for søknad, tidsrom og rapportering (kjørebok) være til god hjelp for å forenkle byråkratiet til det beste for både brukere og forvaltning.
3. Verneområdestyret støtter utvalgets forslag om at motorferdsel som er nødvendig ved skjøtsel etter naturmangfoldloven §§ 47 og 72 skal være generelt unntatt fra forbudet mot motorferdsel og at dette tydeliggjøres i ny motorferdsellov.
4. Verneområdestyret ønsker at forbudsbestemmelsen om at snøscooterløyper/ rekreasjonsløyper ikke legges i verneområder skal videreføres for å sikre verneverdiene og formålet med vernet. Det tillegges her at verken verneforskriftene

eller naturmangfoldlovens bestemmelser åpner for å etablere slike løyper i de fleste verneområder.

5. Verneområdestyret presiserer at det er spesielt viktig med rammer for motorferdsel i områder med både tamrein, villrein og rendalsren som er i våre områder. I dag har vi siste dato satt til 30. april og denne må ikke utvides av hensyn til kalvingsperioden og en sårbar periode for viltet. Verneområdestyret er skeptiske til at det åpnes opp for å kunne utvide åpningstiden for snøscooterløyper til 16. mai den enkelte sesong, i lys av kunnskapen som finnes om forstyrrelser på dyrelivet i hekke- og yngletiden samt klimaprognosene om kortere vintersesonger og større risiko for kjøreskader på sårbare naturtyper på seinvinteren. Slik utvidelse av åpningstid for snøscooterløyper i randsonene til verneområdene, vil kunne påvirke verdifull natur og verneverdier i en sårbar periode av året. Utfordringen framover vil trolig være å regulere åpningstiden til snøscooterløyper slik at naturmiljøet ivaretas i et varmere og skiftende klima.
6. Verneområdestyret støtter utvalgets forslag om en tydeligere definisjon av drone, og at bruk av droner i tråd med utvalgets definisjon er søknadspliktig i ny motorferdselslov.
7. Bruk av små droner som ikke omfattes av motorferdselloven bør også kunne reguleres i sårbare områder og sesonger, for eksempel innenfor områder med rein. Verneområdestyret ser at det er behov for oppdatering av eldre verneforskrifter som ikke inneholder bestemmelser som kan regulere modellfly/mindre droner for å ivareta verneformål og det er derfor nødvendig å legge føre-var-prinsippet til grunn, også for fritidsbruk av mindre droner, for å unngå at samlet belastning på natur- og friluftslivet blir for stor. Fugle – og dyrelivet trenger ro, og mange mennesker søker ut i naturen for å oppleve ro og stillhet, uten å bli filmet/forstyrret av droner.
8. Verneområdestyret er positive til at motorferdselloven skal inkludere både start, landing, lossing og lasting i forbindelse med lavtflyging med for eksempel helikopter. For å kunne regulere flygetraséer, samt veiledning for å unngå sårbare perioder og områder, bør også selve flyvingen være søknadspliktig.
9. Verneområdestyret støtter et generelt forbud mot elsykkel utenfor vei og turvei i utmark. Dette vil forhåpentligvis bidra til at brukergrupper også blir oppmerksom på forbudet mot bruk av elsykkel i verneområder. Verneområdestyret er også enige i at transport- og fremkomstmidler med avslått motor skal være omfattet av loven.
10. Verneområdestyret er enige om at vedtak gitt med hjemmel i motorferdselsloven skal registreres i Miljøvedtaksregisteret på samme vis som for vedtak fattet av verneområdeforvaltningen. Dette vil gi et bedre kunnskapsgrunnlag for forvaltningen i verneområdene samt sikre at tiltakshaver har de nødvendige godkjenningene før gjennomføring.
11. Verneområdestyret støtter forslaget om at det skal stilles krav om utforming av dispensasjon, slik at tillatelsen er tydelig begrenset i tid, omfang og trasé.

Behandling:

Innstilling enstemmig vedtatt

Vedtak

Sølen verneområdestyre gir følgende høringsinnspill til Motorferdsellovsutvalget sin utredning NOU 2024: 10 *Ny motorferdselslov – Lov om motorferdsel i utmark og vassdrag (motorferdselloven)*:

1. Verneområdestyret støtter utvalgets konklusjon om å videreføre dagens ordning hvor det kreves tillatelse etter begge regelverk for motorferdsel i verneområder (verneforskrift og motorferdselslov). For Sølen landskapsvernområde med tilliggende naturreservat, vil all motorferdsel starte på utsiden av verneområdene, og det vil derfor uansett være nødvendig med dispensasjonsbehandling både fra kommunen og verneområdestyret.
2. Behandlingen etter begge regelverk vil kreve god samhandling mellom kommunen og vernemyndigheten. Her vil en samordning av digitale løsninger for søknad, tidsrom og rapportering (kjørebok) være til god hjelp for å forenkle byråkratiet til det beste for både brukere og forvaltning.
3. Verneområdestyret støtter utvalgets forslag om at motorferdsel som er nødvendig ved skjøtsel etter naturmangfoldloven §§ 47 og 72 skal være generelt unntatt fra forbudet mot motorferdsel og at dette tydeliggjøres i ny motorferdsellov.
4. Verneområdestyret ønsker at forbudsbestemmelsen om at snøscooterløyper/ rekreasjonsløyper ikke legges i verneområder skal videreføres for å sikre verneverdiene og formålet med vernet. Det tillegges her at verken verneforskriftene eller naturmangfoldlovens bestemmelser åpner for å etablere slike løyper i de fleste verneområder.
5. Verneområdestyret presiserer at det er spesielt viktig med rammer for motorferdsel i områder med både tamrein, villrein og rendalsren som er i våre områder. I dag har vi siste dato satt til 30. april og denne må ikke utvides av hensyn til kalvingsperioden og en sårbar periode for viltet. Verneområdestyret er skeptiske til at det åpnes opp for å kunne utvide åpningstiden for snøscooterløyper til 16. mai den enkelte sesong, i lys av kunnskapen som finnes om forstyrrelser på dyrelivet i hekke- og yngletiden samt klimaprognosene om kortere vintersesonger og større risiko for kjøreskader på sårbare naturtyper på seinvinteren. Slik utvidelse av åpningstid for snøscooterløyper i randsonene til verneområdene, vil kunne påvirke verdifull natur og verneverdier i en sårbar periode av året. Utfordringen framover vil trolig være å regulere åpningstiden til snøscooterløyper slik at naturmiljøet ivaretas i et varmere og skiftende klima.
6. Verneområdestyret støtter utvalgets forslag om en tydeligere definisjon av drone, og at bruk av droner i tråd med utvalgets definisjon er søknadspliktig i ny motorferdselslov.

7. Bruk av små droner som ikke omfattes av motorferdselloven bør også kunne reguleres i sårbare områder og sesonger, for eksempel innenfor områder med rein. Verneområdestyret ser at det er behov for oppdatering av eldre verneforskrifter som ikke inneholder bestemmelser som kan regulere modellfly/mindre droner for å ivareta verneformål og det er derfor nødvendig å legge føre-var-prinsippet til grunn, også for fritidsbruk av mindre droner, for å unngå at samlet belastning på natur- og friluftslivet blir for stor. Fugle – og dyrelivet trenger ro, og mange mennesker søker ut i naturen for å oppleve ro og stillhet, uten å bli filmet/forstyrret av droner.
8. Verneområdestyret er positive til at motorferdselloven skal inkludere både start, landing, lossing og lastning i forbindelse med lavtflyging med for eksempel helikopter. For å kunne regulere flygetraséer, samt veiledning for å unngå sårbare perioder og områder, bør også selve flyvingen være søknadspliktig.
9. Verneområdestyret støtter et generelt forbud mot elsykkel utenfor vei og turvei i utmark. Dette vil forhåpentligvis bidra til at brukergrupper også blir oppmerksom på forbudet mot bruk av elsykkel i verneområder. Verneområdestyret er også enige i at transport- og fremkomstmidler med avslått motor skal være omfattet av loven.
10. Verneområdestyret er enige om at vedtak gitt med hjemmel i motorferdselsloven skal registreres i Miljøvedtaksregisteret på samme vis som for vedtak fattet av verneområdeforvaltningen. Dette vil gi et bedre kunnskapsgrunnlag for forvaltningen i verneområdene samt sikre at tiltakshaver har de nødvendige godkjenningene før gjennomføring.
11. Verneområdestyret støtter forslaget om at det skal stilles krav om utforming av dispensasjon, slik at tillatelsen er tydelig begrenset i tid, omfang og trasé.